

D.A.V. CENTENARY PUBLIC SCHOOL, CHANGER NAGAR
HOLIDAY HOMEWORK – (2025-26)
CLASS IX

SUBJECT	DETAILS
ENGLISH	<p>Character Collage</p> <p>Select a character from your *Literature Textbook* and create a collage using magazine clippings, drawings, and symbols that represent their traits and journey.</p> <p>Art Form: Visual Arts (Collage Making)</p> <p>Integration: This project combines literary analysis with artistic expression, helping students delve deeper into character study.</p> <p>You can use...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Visual Representation of Characters (looks, facial expression. Attire etc) 2. Incorporation of Meaningful Quotes 3. Character Map or Web 4. Physical Appearance-Facial Features Body Type/Build Clothing and Accessories <p style="text-align: center;"><u>WORKSHEET</u></p> <p style="text-align: center;"><u>L-1 HOW I TAUGHT MY GRANDMOTHER TO READ</u></p> <p>_Q1. "But I know it was not possible. If only I was educated enough....." Describe the circumstances that made the grandmother realise the importance of education.</p> <p>Q2. How did Sudha Murthy adapt her teaching methods to suit her grandmother's learning pace?</p> <p>Q3. Explain the role of determination in Sudha Murthy's grandmother's journey to literacy.</p> <p>Q4. How did Sudha Murthy bridge the generational gap in her approach to teaching her grandmother?</p> <p>Q5. Analyze the emotional impact of literacy on Sudha Murthy's grandmother.</p> <p>Q6. Discuss the broader societal implications of Sudha Murthy teaching her grandmother to read.</p> <p>L-2 A DOG NAMED DUKE</p> <p>Q1. Chuck was going great guns before he faced a major setback. How did his life change all of a sudden?</p> <p>Q2. Were the Hoopers' new neighbours aware of the story of Duke and Chuck? What did they see every day?</p> <p>Q3. When Duke was brought inside the house after he had met with an accident, Marcy observed something. What did she notice?</p> <p>Q4.. How did Duke's master react and what did those who were standing there observe?</p> <p>Q5. Discuss the symbolism of dog leash in the story.</p> <p>Q6. Imagine an alternative ending to the story "A dog named Duke".</p> <p>POEM – 1 THE BROOK</p> <p>Q1. How does the poem relate to the natural world?</p>

	<p>Q2. How does the poem relate to human existence?</p> <p>Q3. What all poetic devices are used in “The Brook” by Alfred Lord Tennyson?</p> <p>Q4. The Brook’ proceeds like a travelogue. Discuss the importance of the various places that the brook comes across on its journey.</p> <p>Q5. What is the symbolic meaning conveyed by “For men may come and men may go, but I go on forever”?</p> <p>Q6. Describe the journey of the Brook, originating from the ‘haunts of coot and heron’, joining the river, as its final destination.</p> <p>POEM -2 THE ROAD NOT TAKEN</p> <p>Q1.How does the traveller’s choice reflect on the importance of making decisions for oneself, even if they are difficult or unpopular?</p> <p>Q2. How does the poem’s two paths in the woods show the choices we make in life, and how do the places we are in affect these choices?</p> <p>Q3. What does the poem The Road Not Taken say about the value of accepting the consequences of our decisions?</p> <p>Q4. What might the undergrowth and untrodden leaves signify in life outside of the poem The Road Not Taken? Give examples of ‘roads’ in life that might be less travelled and why someone might choose them.</p> <p>Q5. Reflect on the significance of the roads being ‘equally lay in leaves no step had trodden black.’ How does this speak to the opportunities life presents to us?</p>
HINDI	<ol style="list-style-type: none"> 1. दुःख का अधिकार कहानी समाज में व्याप्त असमानता के घृणित स्तर को उजागर करती है अपने शब्दों में स्पष्ट कीजिए 2. आपने ‘दुःख का अधिकार’ पाठ में अंधविश्वास पर आधारित एक कहानी पढ़ी क्या भगवान की बूढ़ी माँ अंधविश्वास की शिकार बनी ? पाठ के आधार पर स्पष्ट कीजिए 3. गिल्लू कौन था ? उसके जीवन के अंतिम क्षणों का वर्णन अपने शब्दों में कीजिए 4. गिलहरियाँ किस शक्ति की प्रतीक हैं ? बच्चे गिलहरी से कौन-सा गुण सीख सकते हैं ? 5. सबने कहा, कौवे की चोच का घाव लगने के बाद यह बच नहीं सकता, अतः इसे ऐसे ही रहने दिया जाए सबके मना करने पर लेखिका ने गिलहरी के बच्चे की प्राण रक्षा की इससे लेखिका के किस गुण का पता चलता है ? स्पष्ट कीजिए 6. रैदास को प्रभु के द्रवित होने का एहसास किस प्रकार हुआ ? नामदेव, कबीर, सधना और सैनु ने किस प्रकार प्रभु की भक्ति प्राप्त की ? स्पष्ट कीजिए 7. कवि ने अपने पद में परमात्मा के साथ स्वयं का संबंध अटूट बताते हुए उनके समदर्शी रूप का चित्रण किया है रैदास के पदों से हमें क्या प्रेरणा मिलती है? .अपने शब्दों में स्पष्ट कीजिए 8. ईश्वर और भक्त के अटूट संबंध को व्यक्त करने के लिए ‘प्रभु जी, तुम चन्दन हम पानी’ पंक्ति की सार्थकता पर अपने विचार व्यक्त कीजिए 9. ‘जैसे वायु की लहरें कटी हुई पतंग को सहसा भूमि पर गिर जाने नहीं देतीं, उसी तरह खास परिस्थितियों में हमारी पोशाक हमें झुक सकने में रोके रहती है ’ – कथन का आशय स्पष्ट कीजिए 10. ‘वर्तमान समय में पशु-पक्षियों को मनुष्य द्वारा प्रताड़ित किया जाना सर्वथा अनुचित है ’ कथन के पक्ष पर अपने विचार व्यक्त कीजिए

IT	<div>Lesson-2 Data Entry and Keyboarding Skills</div> <div>Answer the following questions:</div> <div><div>1. Discuss the various types of keys available on a computer keyboard.</div><div>2. Differentiate between Home Keys and Guide Keys.</div><div>3. What do you understand by Guide Keys? Name the Guide keys of a<div>(a) computer keyboard</div><div>(b) typewriter</div></div><div>4. Explain the role of typing ergonomics.</div><div>5. Why the use of various typing software is common now-a-days?</div><div>6. Mention the finger allocation of keys of the Bottom Row of computer keyboard.</div><div>7. Explain various mouse operations.</div><div>8. Discuss the various types of keys available on a computer keyboard.</div><div>9. What are the important points you will keep in mind while keyboarding.</div></div>																					
MATHS	<div>“Discovering Maths Through Projects”</div> <div>KNOW ABOUT THE STORY OF Pi (π) The number pi (π) is one of the most intriguing and significant constants in mathematics Make a project on A4 size sheets (two only) in a creative manner about the story of pi which emphasize the historical development and wide-ranging significance of pi in mathematics and beyond</div> <div>“Hands-on Maths: Creative Models”</div> <div>Each student is required to make a Maths model based on the allotted topics. The model should be simple, creative, and made using easily available materials like cardboard, chart paper, glue, sun pack sheet etc.</div> <div><table><tr><td>Roll. No.</td><td>Topic</td><td>Description</td></tr><tr><td>Roll no. 1 to 6:</td><td>Coordinate Geometry</td><td>show the two axes, four quadrants, location of some points etc.</td></tr><tr><td>Roll no. 7 to 12:</td><td>Algebraic Identities</td><td>verify: $(a+ b + c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2bc + 2ca$</td></tr><tr><td>Roll no. 13 to 18:</td><td>Algebraic Identities</td><td>verify: $(a + b) (a – b) = a^2 – b^2$</td></tr><tr><td>Roll no. 19 to 24:</td><td>lines and angles</td><td>point, line segment, line, ray, angle, types of angles and their relation etc.</td></tr><tr><td>Roll no. 25 to 30:</td><td>Parallel lines</td><td>parallel lines, intersecting lines, transversal, angles made by transversal etc.</td></tr><tr><td>Roll no. 31 to 37:</td><td>Surface area and Volume</td><td>3-D shapes like cube, cuboid, cylinder, cone and sphere with formulae of their surface area and volume.</td></tr></table></div> <div>NCERT Exemplar</div> <div>Do all solved examples and exercise questions of Chapter 1 and 2 from NCERT exemplar in a separate register.</div>	Roll. No.	Topic	Description	Roll no. 1 to 6:	Coordinate Geometry	show the two axes, four quadrants, location of some points etc.	Roll no. 7 to 12:	Algebraic Identities	verify: $(a+ b + c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2bc + 2ca$	Roll no. 13 to 18:	Algebraic Identities	verify: $(a + b) (a – b) = a^2 – b^2$	Roll no. 19 to 24:	lines and angles	point, line segment, line, ray, angle, types of angles and their relation etc.	Roll no. 25 to 30:	Parallel lines	parallel lines, intersecting lines, transversal, angles made by transversal etc.	Roll no. 31 to 37:	Surface area and Volume	3-D shapes like cube, cuboid, cylinder, cone and sphere with formulae of their surface area and volume.
Roll. No.	Topic	Description																				
Roll no. 1 to 6:	Coordinate Geometry	show the two axes, four quadrants, location of some points etc.																				
Roll no. 7 to 12:	Algebraic Identities	verify: $(a+ b + c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2bc + 2ca$																				
Roll no. 13 to 18:	Algebraic Identities	verify: $(a + b) (a – b) = a^2 – b^2$																				
Roll no. 19 to 24:	lines and angles	point, line segment, line, ray, angle, types of angles and their relation etc.																				
Roll no. 25 to 30:	Parallel lines	parallel lines, intersecting lines, transversal, angles made by transversal etc.																				
Roll no. 31 to 37:	Surface area and Volume	3-D shapes like cube, cuboid, cylinder, cone and sphere with formulae of their surface area and volume.																				
SANSKRIT	<div>अपठित-गद्यांशः</div> <div>प्रश्न : १ अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा यथानिर्दिष्टम् उत्तरत :</div> <div>वर्तमानयुगे माध्यमिकशिक्षास्तरे संस्कृतभाषायाः अनिवार्यरूपेण पाठनस्य आवश्यकता वर्तते। यदि अस्मिन् स्तरे भाषायाः अनिवार्यत्वं न भवेत् तदा तु एषा भाषा विलुप्तप्राया भविष्यति । इयं वार्ता अस्माकं कृते लज्जाप्रदा एव ।</div>																					

अतःसंस्कृतभाषायाः रक्षायै अस्माभिः प्रयतनीयम् । वयं एतस्मै कार्याय संकल्पबद्धाः भवेम ।

(क) एकपदेन उत्तरत -

(१) का भाषा विलुप्तप्राया भविष्यति?

(२) कस्याः रक्षायै अस्माभिः प्रयतनीयम्?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(१) वर्तमानयुगे का आवश्यकता?

(२) यदि संस्कृतभाषायाः अनिवार्यत्वं न भवेत् तदा किं भविष्यति?

(ग) निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(१) 'देवभाषायाः' अस्य पदस्य पर्यायपदं गद्यांशात् चित्वा लिखत?

(२) गद्यांशे 'वयं' इति कर्तृपदस्य क्रियापदं किम्?

(३) 'विलुप्तप्राया भाषा' अत्र विशेषणपदं किम् अस्ति?

(४) 'एषा भाषा विलुप्तप्राया भविष्यति।' अत्र किं कर्तृपदम्?

प्रश्नः २ अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा यथानिर्दिष्टम् उत्तरत ।

एकदा एकस्मिन् ग्रामे एकः बालकः वसति स्म। तस्य नाम मोहनः आसीत्। सः परिश्रमी आसीत्। तस्य पितुः नाम भूपालः आसीत्। तस्य पिता एकः कृषकः आसीत्। सः अपि कृषिकार्येषु परिश्रमेण स्वपितुः सहायतां करोति स्म । तस्य गृहे एका धेनुः आसीत् । तस्याः नाम कपिला आसीत् । सः मनसा तस्याः पालनं करोति स्म । अतः सर्वे तं गोपालकः इत्यपि कथयन्ति स्म । तस्य परिवारे चत्वारः सदस्याः आसन्।

(क) एकपदेन उत्तरत -

१. धेनोः नाम किम् आसीत्?

२. परिश्रमी कः आसीत्?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

१. मोहनः कृषिकार्येषु कस्य सहायतां करोति स्म?

२. बालकः कुत्र वसति स्म?

(ग) यथानिर्दिष्टम् उत्तरत-

१. "तस्य गृहे एका धेनुः आसीत् ।" अस्मिन् वाक्ये क्रियापदं किम् अस्ति?

२. "परिश्रमी बालकः" अत्र विशेषणपदं किम् अस्ति?

३. "सः परिश्रमी आसीत्।" अत्र 'सः' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम्?

४. गद्यांशे 'गौ' इति पदस्य पर्यायपदं किम्?

प्रश्नः ३- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत- 5

प्रतिदिनं पतनं प्रति जायमानं जलवायोः परिवर्तनं सम्पूर्ण-विश्वस्य कृते चिन्तायाः कारणं वर्तते । वाहनानां वातानुकूलकयन्त्राणाम् अधिकाधिकप्रयोगः एव अस्याः समस्यायाः प्रमुखः आधारः वर्तते । कालान्तरे वायुमण्डले कार्बन-डाई-ऑक्साइड-इत्यादीनां वायूनां प्राचुर्यात् वायुमण्डलस्य तापं प्रवर्धयिष्यति । हिमनदानां हिमः जलरूपं धारयित्वा नदीषु जलस्य वृद्धिं करिष्यति, येन भूमिः जलमग्ना भविष्यति । अत एव इदानीम् आरभ्य एव एतादृशं प्रयासं कुर्याम, येन समस्यायाः परिष्कारः भवेत् । अतः वयं वृक्षारोपणं कुर्याम, वृक्षाणां कर्तनं न कुर्याम, वैयक्तिकवाहनानाम् अपेक्षया सामूहिक-वाहनानां प्रयोगं कुर्याम, वातानुकूलकयन्त्राणां न्यूनातिन्यूनं प्रयोगं कुर्याम इति ।

क) - एकपदेन उत्तरत-

i) केषां हिमः जलरूपं धारयति?

ii) केषां कर्तनं न कुर्याम?

ख) - पूर्णवाक्येन उत्तरत-

i) सम्पूर्ण-विश्वस्य कृते चिन्तायाः कारणं किम् वर्तते?

ii) केषां वायूनां प्राचुर्यात् वायुमण्डलस्य तापं प्रवर्धयिष्यति?

ग) - निर्देशानुसारम् उत्तरत-

i) 'येन भूमिः जलमग्ना भविष्यति ।' इत्यस्मिन् वाक्ये किम्

सर्वनामपदं प्रयुक्तम्?

ii) गद्यांशे 'भविष्यति' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?

iii) 'एतादृशं प्रयासं' अत्र विशेषणपदं किम्?

iv) 'पृथ्वी' इति पदस्य किं पर्यायपदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?

प्रश्नः ४.- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत - 5

अखिले विश्वे भारतीयसंस्कृतिः अन्यासु संस्कृतिषु सर्वोत्तमा श्रेष्ठा च। एषा संस्कृतिः मानवहृदयेषु दया, अहिंसा, धर्मः, परोपकारः च इत्यादीनां गुणानां स्थापनं करोति । अस्यां संस्कृत्यां विश्वसाहित्यस्य सर्वप्राचीनाः ग्रन्थाः

ऋग्वेदः, यजुर्वेदः, सामवेदः, अथर्ववेदः इति चत्वारः वेदाः सन्ति ।

महर्षिवाल्मीकिकृतरामायणं वेदव्यासकृतमहाभारतं अष्टादशपुराणानि च एताः

रचनाः अस्याः संस्कृत्याः महत्त्वं वर्धयन्ति । अत्रैव भगवता कृष्णेन गीतायां

निष्कामकर्मयोगः प्रतिपादितः वर्तते । “वसुधैव कुटुम्बकम्” एव अस्याः

ध्येयवाक्यम् अस्ति। “सर्वे भवन्तु सुखिनः” एतेन वाक्येन स्पष्टमस्ति यत्

भारतीयसंस्कृत्याम् एव सम्पूर्णविश्वं प्रति कल्याणभावना समाहिता अस्ति ।

क) - एकपदेन उत्तरत-

i) कति वेदाः सन्ति?

ii) भगवता कृष्णेन गीतायां किं प्रतिपादितम्?

ख) – पूर्णवाक्येन उत्तरत-

i) भारतीयसंस्कृतिः मानवहृदयेषु केषां गुणानां स्थापनं करोति?

ii) काः रचनाः भारतीयसंस्कृत्याः महत्वं वर्धते?

ग) – निर्देशानुसारम् उत्तरत-

i) “वसुधैव कुटुम्बकम् एव अस्याः ध्येयवाक्यम् अस्ति।” इत्यस्मिन् वाक्ये अस्याः पदं कस्मै प्रयुक्तम्?

ii) गद्यांशे 'करोति' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?

iii) 'सर्वप्राचीनाः' इति पदस्य विशेष्यपदं किम् अस्ति?

iv) 'हिंसा' इति पदस्य किं विलोमपदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?

प्रश्नः ५.- अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

भारतवर्षे आधुनिक युगे अनेके धर्मप्रचारकाः समाज सुधारकाः च अभवन् । तेषु महर्षिः दयानन्दः प्रमुखः अस्ति। अस्य जन्म गुजरातराज्यस्य काठियावाड़प्रदेशस्य टंकारा नामके ग्रामे अभवत् । अस्य नाम पूर्वं मूलशंकरः आसीत्। अस्य पिता श्रीकर्षणमहोदयः आसीत्। एकदा शिवरात्रौ शिवप्रतिमायाम् एकं मूषकं अपश्यत्। इत्थं दृष्ट्वा तस्य हृदये वास्तविक शिवस्य विषये जिज्ञासा अभवत्। गृहम् त्यक्त्वा संन्यासी च अभवत्। मथुरायां श्रीगुरुं विरजानन्दम् उपगम्य सः शिक्षाम् अगृह्णात्।

1. एकपदेन उत्तरत -

१. दयानन्दस्य पितुः नाम किम् आसीत्?

२. दयानन्दस्य गुरोः नाम किम् आसीत् ?

2. पूर्णवाक्येन

१. दयानन्दस्य जन्म कुत्र अभवत्?

२. कः शिवप्रतिमायाम् मूषकं अपश्यत्?

3. निर्देशानुसार उत्तरत

१. 'गुरुं विरजानन्दम्' अत्र विशेषणपदम् किम्?

२. गद्यांशे 'आसीत्' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?

३. 'मृत्यु' अस्य पदस्य किं विलोम पदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?

४. 'अस्य' इति पदं कस्मै प्रयुक्तम् ?

प्रश्नः ६ अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत -

किं त्वम् जानासि यत् अस्माकं गृहे पूर्वम् एका चटका दृश्यते स्म? सूर्योदयात् पूर्वमेव चीं चीं चीं चीं स्वरमाध्यमेन मधुरस्वरेण सर्वान् आह्लादयति स्म । परं सा अधुना न दृश्यते । अयम् अस्माकं कृते अति दुःखस्य विषयः अस्ति । जानासि, अस्य कारणं किम्? अस्माभिः चलदूरभाषयन्त्राणां वातानुकूलितयन्त्राणां अन्यत् च आधुनिकयन्त्राणाम् बाहुल्येन प्रयोगः कृतः अतः अस्याः चटकायाः लोपः जातः । वृक्षाणां कर्तनम् अपि अस्य एकं प्रमुखं कारणम् अस्ति । एतद् न शोभनम् ।

सर्वे भवन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामयाः ।

सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चित् दुःखभाग्भवेत् ॥

अस्माभिः अस्याः भावनायाः पालनं कर्तव्यम् । एवं सर्वेषां प्राणिनां सम्मानं रक्षणञ्च कर्तव्यम् ।

क. एकपदेन उत्तरत -

१. गृहे का दृश्यते स्म?

२. सा कथं सर्वान् आह्लादयति स्म?

ख. पूर्णवाक्येन उत्तरत -

१. कथं चटकायाः लोपः जातः?

२. केषां सम्मानं रक्षणञ्च कर्तव्यम्?

ग. निर्देशानुसारम् उत्तरत -

१. अनुच्छेदात् 'दुःखिनः' इति पदस्य विलोमपदं चित्वा लिखत ।

२. जानासि इति क्रियायाः कर्तृपदं किम्?

३. 'सर्वेषां प्राणिनां' अत्र किं विशेषणपदम्?

४. 'सा' इति पदं कस्यै प्रयुक्तम्?

प्रश्नः ७- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

अहं दीपकः अस्मि । मम मित्रस्य नाम विशालः अस्ति । सः मम गृहस्य समीपे वसति । आवाम् डी.ए.वी. विद्यालये पठावः । आवाम् प्रतिदिनं प्रातः मिलित्वा भ्रमणाय गच्छावः । विद्यालयम् अपि मिलित्वा गच्छावः। आवाम् सायंकाले मिलित्वा क्रीडाक्षेत्रे कन्दुकेन क्रीडावः । सः पठने अतीव कुशलः अस्ति । सः न केवलं मम अपितु सर्वेषां सहायतां करोति । सः स्वभावेन अति सरलः अस्ति। कक्षायाः सर्वे छात्राः तं स्नेहं कुर्वन्ति । अतः सः एकः आदर्शः बालकः अस्ति ।

क) - एकपदेन उत्तरत-

i) दीपकस्य मित्रं कः अस्ति?

ii) तौ सायंकाले कुत्र क्रीडतः?

ख) – पूर्णवाक्येन उत्तरत-

i) तौ प्रतिदिनं प्रातः मिलित्वा किमर्थं गच्छतः?

ii) विशालः कीदृशः बालकः अस्ति?

ग) – निर्देशानुसारम् उत्तरत-

i) अस्मिन् वाक्ये 'अहम्' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम्?

ii) गद्यांशे 'अस्मि' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?

iii) 'आदर्शः बालकः' अत्र विशेषणपदं किम्?

iv) 'कठिनः' इति पदस्य किं विलोमपदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?

प्रश्नः ८- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

इदानीं संसारे प्रदूषणस्य अनेकानि रूपाणि सन्ति। तेषु एकम् अस्ति

ध्वनिप्रदूषणम्। ध्वनिप्रदूषणं सर्वेषां प्राणिनां कृते अत्यन्तं हानिकारकं भवति।

उच्चध्वनिः यन्त्रागारात् , वाद्ययन्त्रात् , विस्फोटकात् च उत्पन्ना भवति।

ध्वनिप्रदूषणेन प्राणिनः विचलितमनाः भवन्ति। केचन कर्णाभ्यां बधिराः अपि

भवन्ति। केचन मानसिकविकारेण युक्ताः भवन्ति। बालाः अशान्ताः, विचलिताः,

किङ्कर्तव्यविमूढाः भवन्ति। बालकाः मत्ताः उन्मत्ताः भवितुमपि शक्नुवन्ति।

जङ्गमदूरवाण्याः अत्यधिकप्रयोगेण अपि बालकानां व्यवहारे, विचारशक्तौ,

क्रियाशक्तौ, चिन्तनशक्तौ अपि दुष्प्रभावः भवितुम् शक्नोति । अतः वयं सर्वे एतेषां

प्रयोगं सावधानतया करवाम। वयम् अत्यधिकप्रयोगात् विरमाम च।

। एकपदेन उत्तरत-

१) संसारे कस्य अनेकानि रूपाणि सन्ति ?

२) मनुष्यः काभ्यां बधिरः भवितुं शक्नोति?

॥ पूर्णवाक्येन उत्तरत-

१) उच्चध्वनिः कुतः उत्पन्ना भवति ?

२) वयं कस्याः अत्यधिकप्रयोगात् विरमेम ?

॥ निर्देशानुसारम् उत्तरत-

१) 'बालाः अशान्ताः भवन्ति' अत्र विशेषणपदं किम् ?

२) 'वयम् अत्यधिकप्रयोगात् विरमाम' अत्र क्रियापदं किम् ?

प्रश्नः ९- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

भारतदेशे "हरिद्वारम्" नामकं तीर्थस्थलम् अस्ति । इदं हिन्दूनां पवित्रं धार्मिकं

च तीर्थस्थलम् अस्ति । गंगानदी गंगोत्री-स्थानात् निसृत्य अत्र वहति । अत्र

स्नानाय जनाः प्रतिवर्षं दूरदूरात् आगच्छन्ति । मन्यते यत् अत्र स्नानेन नरस्य

सर्वाणि पापकर्माणि नष्टानि भवन्ति । सः मोक्षं च प्राप्नोति "हर की पौडी" इति नामकम् एकं पवित्रं स्थलम् अपि अत्र अस्ति । परितः अनेके देवालयाः सन्ति यत्र श्रद्धया जनाः नमन्ति । रात्रौ नद्यां दीपकानां शोभा रमणीया भवति । हरिद्वारस्य दर्शनं कृत्वा मनः पुलकितं भवति ।

I एकपदेन उत्तरत -

(क) गंगा नदी कुतः निस्सरति?

(ख) 'हर की पौडी' इति स्थानं कुत्र अस्ति?

II पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(क) के किमर्थं च दूरात् आगच्छन्ति?

(ख) गंगायां स्नानेन किं भवति?

III भाषिक कार्यम् -

(क) 'वहति' अत्र क्रियायाः कर्तृपदं किम्?

(ख) 'पवित्रम् स्थलम्' अत्र विशेष्यपदं किम्?

(ग) 'प्रसन्नम्' इति शब्दस्य कृते किं पर्यायपदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?

(घ) अनुच्छेदे 'इदम्' इति सर्वनामशब्दं कस्मै प्रयुक्तम्?

प्रश्नः १०- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

अस्माकं देशस्य ध्वजः त्रिवर्णः अस्ति । एतेषां वर्णानां विशेषः अभिप्रायः वर्तते। केशरवर्णः शौर्यस्य, श्वेतः शान्तेः, हरितश्च समृद्धेः सूचकाः सन्ति । स्वयं च अयं ध्वजः अनेकत्वे एकत्वस्य द्यौतकः अस्ति । ध्वजस्य मध्ये स्थितम् अशोकचक्रं सत्यस्य, धर्मस्य अहिंसायाश्च द्यौतकम् अस्ति।

अस्माकं त्रिवर्णध्वजः स्वाभिमानस्य प्रतीकः अस्ति। सर्वे अपि भारतीयैः अस्य सम्मानः करणीयः। अतः अस्माकं सङ्कल्पः स्यात् यत् अस्य राष्ट्रध्वजस्य सम्मानरक्षार्थं वयं सर्वे स्व-स्वकर्तव्ये तत्पराः भवेम। जयतु त्रिवर्णः ध्वजः। जयतु भारतम् ।

I एकपदेन उत्तरत-

१) अस्माकं ध्वजे कति वर्णाः सन्ति?

२) अशोक चक्रं कस्य द्यौतकम् अस्ति?

II पूर्णवाक्येन उत्तरत-

१) त्रिवर्ण ध्वजे शौर्यसूचकः कः वर्णः अस्ति?

२) अस्माभिः कस्य मानं, सम्मानं, रक्षां च करणीया?

III निर्देशानुसारं उत्तरत-

१) त्रिवर्णः इति पदं कस्य विशेषणम् अस्ति?

२) 'त्रिवर्णध्वजः स्वाभिमानस्य प्रतीकः अस्ति' अत्र कर्ता कः?

३) सम्मानम् इत्यस्य विलोम पदं लिखत।

४) शौर्यम् इति पदस्य पर्यायवाची पदं लिखत ।

प्रश्नः ११- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

संस्कृतभाषा विश्वस्य सर्वासु भाषासु प्राचीनतमा भाषा अस्ति । इयम् अनेकासां भाषाणां जननी अस्ति । इयं भाषा अतीव वैज्ञानिकी । केचन कथयन्ति यत् संस्कृतमेव सङ्गणकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा अस्ति । कालिदासादीनां विश्वकवीनां काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम् अस्ति । कौटिल्यरचितम् अर्थशास्त्रं जगति प्रसिद्धमस्ति। आर्यभट्टः गणित-शास्त्रे शून्यस्य प्रतिपादनम् अकरोत् । चिकित्सा-शास्त्रे चरक-ऋषेः योगदानं विश्वप्रसिद्धम् अस्ति । अतः अस्माभिः संस्कृतम् अवश्यम् एव पठनीयम् ।

१. एकपदेन उत्तरत -

(क) का भाषा प्राचीनतमा?

(ख) शून्यस्य प्रतिपादनं कः अकरोत्?

२. पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(क) चिकित्साशास्त्रे कस्य योगदानम् अस्ति?

(ख) केषां काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम् अस्ति?

३. निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(क) 'सर्वोत्तमा भाषा' अत्र विशेषणपदं किम्?

(ख) 'अकरोत्' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?

(ग) अनुच्छेदात् 'माता' इति पदस्य पर्यायपदं लिखत।

(घ) अत्र 'इयम्' पदं कस्मै प्रयुक्तम्?

प्रश्नः १२- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

संस्कृतभाषा अतीव प्राचीनभाषा अस्ति । एषा आर्याणां भाषा अस्ति

। एषा सर्वासां भाषाणां जननी अस्ति । संस्कृतभाषा अस्माकं संस्कृतेः भाषा अस्ति ।

वेदाः रामायणं च संस्कृते एव सन्ति । संस्कृतम् अतीव सरसा, सरला, मधुरा भाषा अस्ति

। श्रीमद्भगवद्गीता संस्कृतभाषायाम् एव विद्यते ।

अस्माकं संस्कारेषु संस्कृतस्य उपयोगः भवति ।

संस्कृतस्य पठनं सर्वेषां कृते अनिवार्यं स्यात् ।

संस्कृतस्य उन्नत्या भारतराष्ट्रस्य उन्नतिः स्वयमेव भविष्यति । अधुना अस्माकम्

अपि कर्तव्यं वर्तते यत् वयं सर्वे मिलित्वा संस्कृत संरक्षणाय प्रयत्नं कुर्मः

|यतोहि वयं जानीमः यत् संस्कृतस्य उन्नतौ एव अस्माकमुन्नतिः इति मम विचारः ।

एकपदेन उत्तरत -

क)संस्कृतभाषा कीदृशी भाषा अस्ति ?

ख)का संस्कृतभाषायाम् एव विद्यते ?

पूर्णवाक्येन उत्तरत -

क) कुत्र संस्कृतस्य उपयोगःभवति ?

ख) कस्य उन्नत्या भारतराष्ट्रस्य उन्नतिः स्वयमेव भविष्यति

निर्देशानुसारम् उत्तरत -

क) 'संस्कृतभाषा' इति कर्तृपदस्य किं क्रियापदम् अत्र अस्ति ?

ख) 'संस्कृतभाषा अतीव प्राचीनभाषा अस्ति' अस्मिन् वाक्ये विशेषणं पदं किम्?

ग) 'कुर्मः' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम् ?

घ) 'एषा' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम् ?

प्रश्नः १३- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

अस्मान् परितः यत् आवरणम् अस्ति तत् पर्यावरणम् इति कथ्यते। पर्यावरणस्य संरक्षणम् अस्माकं परमं कर्तव्यम् अस्ति । वर्तमानसमये

बहुभूमिकभवनानां भूमिगतमार्गाणां विशेषतः मेट्रो निर्माणाय वृक्षाः कर्त्यन्ते । तेषां कर्तनेन पर्यावरणस्य अतीव हानिः भवति । वयं स्वजीवने

प्लास्टिकस्य (सुनम्यस्य) स्यूतस्य सर्वदेव प्रयोगं कुर्मः।शिक्षिताः अशिक्षिताः च सर्वे एव अस्य प्रयोगं कुर्वन्ति । अनेन अपि पर्यावरणस्य तु हानिः भवति । सहैव अनेके पशवः अपि प्लास्टिकस्य (सुनम्यस्य) स्यूतस्य कारणेन म्रियन्ते । अतः अस्माभिः समाजस्य सहयोगेन पर्यावरणसंरक्षणस्य उपायाः चिन्तनीयाः । अस्य कृते प्रधानमन्त्रिणा अपि स्वच्छभारतयोजनायाः शुभारम्भः कृतः ।

(अ) एकपदेन उत्तरत -

(१) कस्य संरक्षणम् अस्माकं परमं कर्तव्यम् अस्ति?

(२) प्लास्टिकस्य (सुनम्यस्य) स्यूतस्य कारणेन के म्रियन्ते?

(आ) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(१) वर्तमानसमये केन कारणेन वृक्षाः कर्त्यन्ते?

(२) कस्य सहयोगेन पर्यावरणसंरक्षणस्य उपायाः चिन्तनीयाः?

(इ) निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(१) "शिक्षिताः" इति पदस्य विलोमपदं किम्?

(२) "अस्माकम् परमं कर्तव्यम् अस्ति।" अस्मिन् वाक्ये विशेषणपदं किम्?

(३) 'तेषाम्' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम्?

(४) "कुर्वन्ति" इति पदस्य कर्तृपदं किम्?

प्रश्नः १४- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

जीवने धनस्य अत्यधिकं महत्त्वम् अस्ति । धनेन जीवननिर्वाहः भवति । धनं विना वयं कथम् अपि भोजनं प्राप्तुं शक्नुमः ? परन्तु यदि लोभेन वयम् अन्धाः भूत्वा अधिकाधिकं धनं प्राप्तुं इच्छामः, अनुचितसाधनानां प्रयोगं कुर्मः, तर्हि तेन धनेन दुःखमेव भविष्यति । तस्य रक्षणे एव समयः व्यतीतः भवति । कोऽपि तद् हरिष्यति इति चिन्ता प्रतिक्षणं वर्धते । अभिमानः विवेकं नाशयति । कृष्णधनस्य प्रच्छादनाय महान् क्लेशः भवति । अतः वयम् उचितसाधनैः एव धनार्जनं कुर्याम, कस्मै अपि ईर्ष्या न कुर्याम अपितु यथाशक्ति ये असहायाः सन्ति तेषां साहाय्यं कुर्याम । त्यागेन एव धनस्य संरक्षणं भवति । त्यागेन एव उपभोगेन च वयम् आनन्दं प्राप्तुं शक्नुमः । अन्यस्य धनं प्रति कदापि अस्माभिः लोभः न कर्तव्यः ।

। एकपदेन उत्तरत -

(i) अभिमानः कं नाशयति?

(ii) कस्य प्रच्छादनाय महान् क्लेशः भवति?

॥ पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(i) धनार्जनं कथं करणीयम्?

(ii) प्रतिक्षणं का वर्धते?

॥ निर्देशानुसारं उत्तरत -

(i) 'उदघाटनाय' इत्यस्य पदस्य किं विलोमपदं अनुच्छेदे प्रयुक्तम्?

(ii) "तस्य रक्षणे एव समयः व्यतीतः भवति" इत्यत्र 'तस्य' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम्

(iii) "कुर्याम" इति क्रियापदस्य कर्ता कः?

(iv) "अधिकाधिकं" इति कस्य पदस्य विशेषणम्?

प्रश्नः १५- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

संस्कृत भाषा सर्वासु भाषासु प्राचीनतमा अस्ति । इयं भाषा सर्वासां भाषाणां जननी अस्ति । प्राचीनकाले सर्वे जनाः संस्कृतभाषायाम् एव वदन्ति स्म । अस्याः गीर्वाणवाणी, देववाणी, सुरभारती आदीनि नामानि अपि सन्ति । कालिदासः, माघः, हर्षः आदयः संस्कृतभाषायाः रत्नानि सन्ति । इयं भाषा सरला, सरसा च अस्ति । इयं भाषा एव विश्वभाषा भवितुं शक्नोति ।

(क) एकपदेन उत्तरत -

(१) का प्राचीनतमा भाषा अस्ति?

(२) संस्कृतभाषा कीदृशी भाषा अस्ति ?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(१) संस्कृतभाषायाः कानि नामानि सन्ति ?

(२) संस्कृतभाषायाः कानि रत्नानि सन्ति?

(ग) निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(१) 'माता' अस्य पदस्य पर्यायपदं गद्यांशात् चित्वा लिखत?

(२) 'इयं भाषा सर्वासां भाषाणां जननी अस्ति ।' अस्मिन् वाक्ये क्रियापदम् किम् अस्ति ?

(३) 'सरला भाषा' अत्र विशेषणपदम् किम् अस्ति ?

(४) 'इयम् भाषा एव विश्वभाषा भवितुम् शक्नोति ।' अस्मिन् गद्यांशे 'शक्नोति' क्रियापदस्य किं कर्तृपदम् ?

प्रश्नः १६- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

वर्तमानयुगे राष्ट्रस्योन्नतये गुरुकुलीय-शिक्षायाः आवश्यकता वर्तते । अनया विधया एव छात्राणां सर्वाङ्गीणः विकासः सम्भवति । छात्राणां शारीरिक-मानसिकाध्यात्मिक-उन्नतिः चरमोत्कर्षरूपेण प्राप्स्यति । यदि वर्तमानयुगीनशिक्षापद्धतिः एवं विधिरूपेण भवेत् तदा भारतवर्षः पुनश्च विश्वगुरुः कथयिष्यते ।

(क) एकपदेन उत्तरत -

(१) भारतवर्षः किम् कथयिष्यते?

(२) छात्राणां कीदृशः विकासः सम्भवति?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(१) वर्तमानयुगे राष्ट्रस्योन्नतये कस्याः आवश्यकता वर्तते?

(२) छात्राणां कीदृशी उन्नतिः चरमोत्कर्षरूपेण प्राप्स्यति?

(ग) निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(१) 'शिक्षकः' अस्य पदस्य पर्यायपदं गद्यांशात् चित्वा लिखत?

(२) 'राष्ट्रस्योन्नतये गुरुकुलीयशिक्षायाः आवश्यकता वर्तते ।' अस्मिन् वाक्ये क्रियापदम् किम् अस्ति?

(३) 'सर्वाङ्गीणः विकासः' अत्र विशेषणपदम् किम् अस्ति?

(४) गद्यांशे 'कथयिष्यते' इति क्रियापदस्य किं कर्तृपदम्?

SCIENCE	<p>Q1. Boiling points of ether, acetone and alcohol are 35°C, 56 °C and 118 °C respectively. Which of the following set correctly represents the boiling points on the Kelvin scale?</p> <p>(a) 306 K, 329 K, 391 K</p> <p>(b) 308 K, 329 K, 392 K</p> <p>(c) 308 K, 329 K, 391 K</p> <p>Q2. Evaporation is directly proportional to</p> <p>(a)Surface area (b)temperature</p> <p>(c)wind speed (d)all of these</p> <p>Q3. Plasma membrane is mainly composed of</p> <p>(a)Cellulose (b) lipids</p> <p>(c) proteins (d) both b and c</p> <p>Q4. Cell theory was proposed by</p> <p>(a)Robert hook (b)Leeuwenhoek</p> <p>(c)Schleiden & Schwann (d) Robert brown</p> <p>Q5. Cell wall is</p> <p>(a)Dead and impermeable (b)Dead and permeable</p> <p>(c)Living and impermeable (d)Living and selective</p> <p>Q6. Find out the false sentence.</p> <p>(a) Plants absorb water by the process of osmosis.</p> <p>(b) Amoeba obtains its food by the process of endocytosis.</p> <p>(c) CO₂ move in and out of the cell by the process of diffusion (d) unicellular fresh water organisms gain water through diffusion.</p> <p>Q7. Which of this organelle is not present in human cheek cells?</p> <p>(a) Nucleus (b) Chloroplast</p> <p>(c) Lysosomes (d) mitochondria</p> <p>ASSERTION - REASON</p> <p>Directions: In the following questions, a statement of assertion (A) is followed by a statement of reason (R). Mark the correct choice as:</p> <p>(a) Both assertion (A) and reason (R) are true and reason (R) is the correct explanation of assertion (A).</p> <p>(b) Both assertion (A) and reason (R) are true but reason (R) is not the correct explanation of assertion (A).</p> <p>(c) Assertion (A) is true but reason (R) is false.</p> <p>(d) Assertion (A) is false but reason (R) is true.</p> <p>Q8. Assertion (A): sponge is the solid matter which we easily compressed by our hand.</p>
---------	--

Reason (R): Sponge has minute hole which is full of air by pressing it the air is further absorbed in hole.

Q9. **Assertion (A):** Mitochondria and chloroplasts are semiautonomous organelles.

Reason (R): They are formed by division of pre-existing organelles and contain DNA but lack protein synthesizing machinery.

Q10. **Assertion (A):** Rasin is swell up when it gets contacted with the water. **Reason (R):** Rasin gain oxygen from water by diffusion

SHORT ANSWERS:

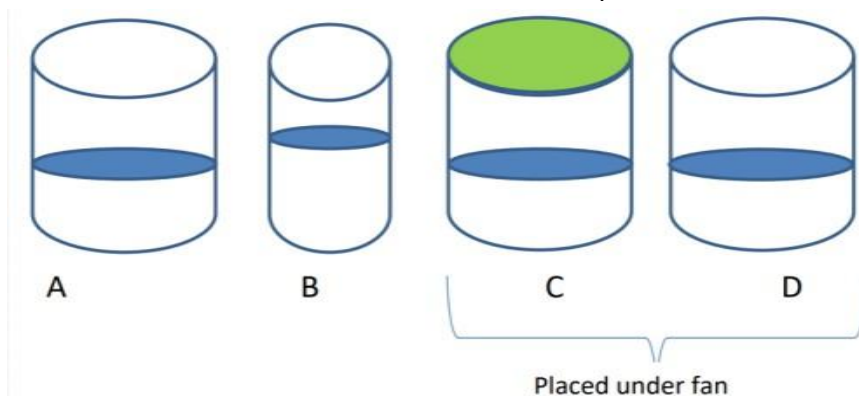
Q11. Liquids generally have lower density as compared to solids. But Rahul observed that ice float on water. Justify

Q12. Write three differences between plasma membrane and the cell wall. Also, write two functions of each.

Q13. If you are provided with some vegetables to cook. You generally add salt into the vegetables during cooking process. After adding salt, vegetables release water. What mechanism is responsible for this?

Q14. Why do the doctors advise to put strips of wet cloth on the forehead of a person having high fever?

Q15. 100 ml of water was placed in four vessels A, B, C, D. Vessel C, A and D are of same size, B is smaller. Vessel C is covered and C and D are placed under the fan

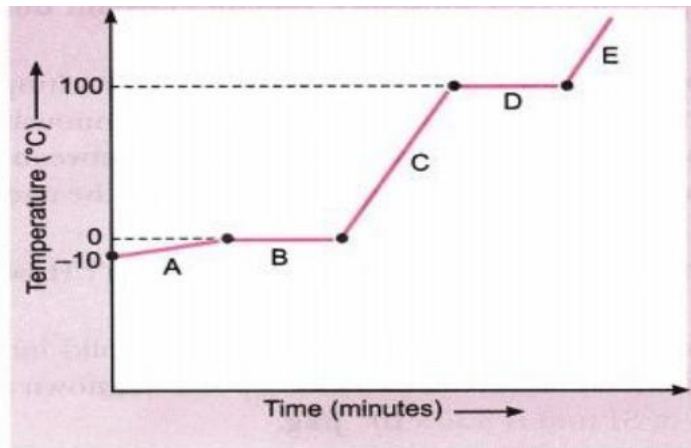

(I) In how many beakers, water will escape into atmosphere as vapours ?

(II) After one hour from the beginning of the experiment the water level will fall to the maximum in which beaker?

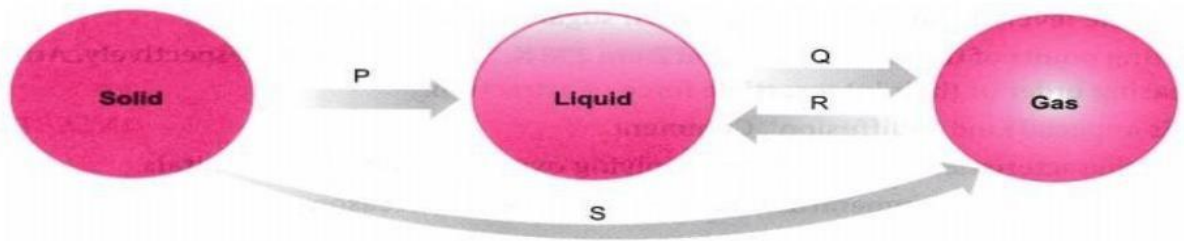
- a) C
- b) A
- c) D
- d) Both in A and D

Q16. Analyse the temperature versus time graph of water, given be

- (I) Which region contains all liquids?
(II) Why steam at 100°C is better for heating purposes than water at 100°C.

Q17.

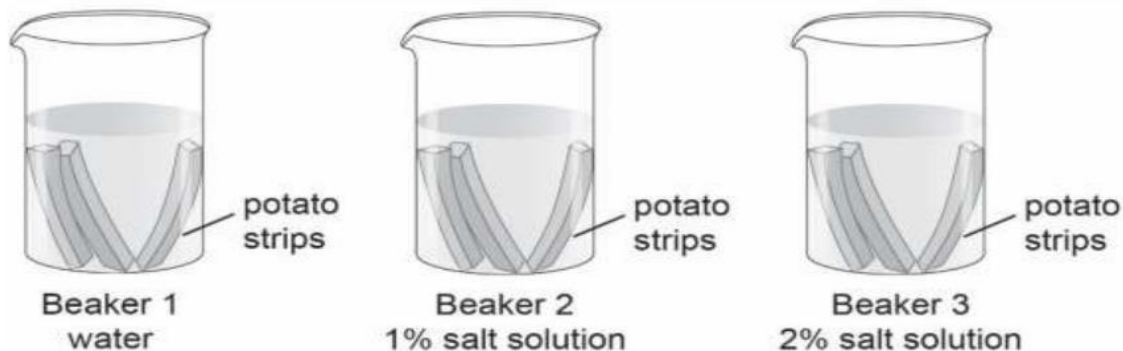
Name the changes in the terms of process P, Q, R and S?

COMPETENCY BASED QUESTIONS:

Q18. Sania conducts an experiment to know how plant cells lose or gain water through osmosis. She cuts out 5 cm long potato strips. She puts three potato strips in each of the following beakers:

Sania leaves the potato strips in the beaker for 5 hours.

- Beaker 3 containing 2% salt solution
- Beaker 2 containing 1% salt solution
- Beaker 1 containing only water

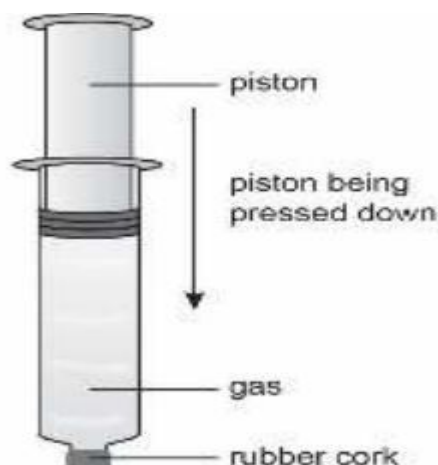
She records the length of the potato strips in each beaker after 5 hours.

	Length of the potato strip before placing in the beaker (cm)	Length of the potato strip after 5 hours in the beaker (cm)
Beaker 1 water	5.0	5.3
	5.0	5.2
	5.0	5.2
Beaker 2 1% salt solution	5.0	5.0
	5.0	5.0
	5.0	4.9
Beaker 3 2% salt solution	5.0	4.8
	5.0	4.9
	5.0	4.7

What can Sania conclude from her experiment?

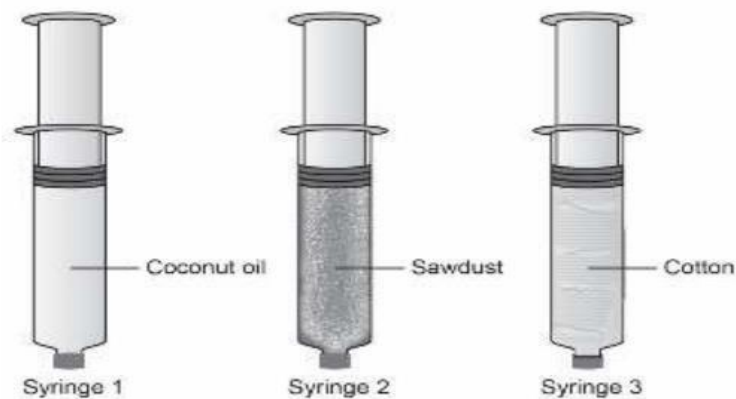
- (a) Cells gain water through osmosis when kept in salt solution.
- (b) Salt molecules from the cell move out when kept in water.
- (c) Cells in salt solution first gain water and then gradually lose water.
- (d) Water molecules move out of the cell based on the amount of salt in the solution. In which beaker was the concentration of water molecules inside and outside the potato cells likely to be the same? Explain your answer

Q19. Tina found a syringe in her science lab. The mouth of the syringe was closed with a rubber cork. Tina tried to press the piston of the syringe as much as possible.

- (a) Tina found that it was difficult to piston as it moved deeper. Explain the reason with reference to the change in space between the particles.

Tina found three more syringes of the same size closed with rubber cork. She took the piston out of each syringe and filled the with coconut oil, saw dust and cotton. Tina closed the end of each syringe with piston. She then tried to press the piston of each syringe as much as possible.

(b) Arrange the syringes in increasing order of difficulty of pressing them

Key: less difficult → more difficult

A. Syringe 1 → Syringe 2 → Syringe 3

B. Syringe 3 → Syringe 2 → Syringe 1

C. Syringe 1 → Syringe 3 → Syringe 2

D. Syringe 2 → Syringe 3 → Syringe 1

COMPETENCY BASED QUESTIONS(MOTION)

1.A object goes from point X to Y and then comes back from Y to X. What is the displacement and average velocity?

2. Four Cyclist A, B, C, D starts at the same point and at the same time and move in a straight line to reach destination. They all move with uniform velocities. They reach the destination in the following order

→A→B→D

Answer the following questions

a. If the displacement-time graph is plotted for each cyclist, which will be having highest slope

b. Arrange the cyclist in decreasing order of velocity

3. What do you infer if ?

1. Distance –time graph is straight line

2. Velocity –time graph is curved

3. Displacement –time is zig zag

	<p>4. When an object is thrown upwards, what is true of velocity and acceleration at the highest point of motion of the object?</p> <p>5. True and False Statements</p> <p>A. Displacement can be zero but distance never</p> <p>B. Displacement magnitude can be greater than distance travelled by the object</p> <p>C. Time is a vector quantity</p> <p>D. If the velocity of the body decreases with time, the acceleration is negative (retardation), and the motion is called decelerated motion</p> <p>E. The area of the velocity time graph gives displacement of the body</p> <p>F. Acceleration is a scalar quantity</p> <p>G. Motion and rest are relative terms</p> <p>I. an object can be moving with Uniform speed but variable acceleration</p> <p>6. An air-plane accelerates down a runway at 3.20 m/s^2 for 32.8 s until is finally lifts off the ground. Determine the distance travelled before take off.</p> <p>7. A Jeep starts from rest and accelerates uniformly over a time of 5.21 seconds for a distance of 110 m. Determine the acceleration of the Jeep.</p> <p>8. John is riding the Giant Drop at Canada. If John free falls for 2.6 seconds, what will be his final velocity and how far will he fall?</p> <p>9. A racing car accelerates uniformly from 18.5 m/s to 46.1 m/s in 2.47 seconds. Determine the acceleration of the car and the distance travelled.</p> <p>A feather is dropped on the planet other than earth which has very low acceleration due to gravity from a height of 1.40 meters. The acceleration of gravity on the other planet is 1.67 m/s^2. Determine the time of feather to fall to the surface of the other planet</p>
SOCIAL SCIENCE	<p>PART-1 PROJECT WORK ON DISASTER MANAGEMENT</p> <p>Significance of doing a project on disaster management in social science: As students of social sciences and as conscious citizens, doing a project on disaster management is going to give you a first-hand experience and opportunity to get yourself familiarize not only with the meaning, factors, etc. of disasters but also to learn the essentials of disaster preparedness and ways to collect relevant information pertaining to disasters and its effective dissemination.</p> <p>A. Make a project on earthquake prone areas in India – causes, impact on life and property seismic zones, mitigation strategies used to reduce the impact in earthquake prone areas. Or</p> <p>B. Collect information on areas prone to cyclones in India – warning systems, effects of cyclones, mitigation strategies to be used while construction of buildings.</p> <p>•Guidelines for the project</p> <p>a) Project to be done on A-4 size sheet.</p> <p>b) Project should be hand written for 5 pages.</p> <p>c) On the first page student profile to be given – Name, Class, Roll No., Name of the school, year of admission and topic.</p>

- d) Acknowledgement
- e) Content or Index
- f) At the last Bibliography or references.
- g) Newspaper cuttings, maps, diagram, illustrations are must.
- h) Project should be strictly based on India.
- i) Use your Disaster Management book for reference.
- j) Try to integrate different forms of art in the project.

PART 2 : Topic: Forest Society and Colonialism (History) and Natural Vegetation and

Wildlife(Geography): Report Writing/Poster Making/Flipbook/ Brochure- Highlighting the ways to protect the forest vegetation and wildlife in India.

Points to be covered-

- The role of government in protecting the forest cover and the wildlife.
- Tracing, how tribals and other forest dwellers suffered and protested during colonial regime. Mention specific events and forms of protest by tribals: The revolt of the Santhals and Bastar Rebellion ,Resistance by the Gonds, Describe the Forest Acts imposed by the British and how they restricted the rights of tribal communities and forest dwellers.

PART 3: QUESTIONS

Instructions for Completing NCERT Questions in the Fair Notebooks.

- "Specific Heading to Be Used in the Notebook for NCERT Questions"

- All questions at the end of each chapter must be attempted in the notebook.
- Answers should be written neatly and in complete sentences. Avoid one-word answers unless specifically asked.
- Use headings and subheadings wherever required for clarity.
- Maintain the proper sequence of questions as given in the textbook.
- Ensure that your work is free from spelling and grammatical errors.
- Update the index page regularly and mention the page numbers properly.
- Work must be your own and not copied from others.
- All work must be completed and submitted on time. Late submissions will not be accepted.

HISTORY CHAPTER-1- Complete NCERT Questions-Question1 to Question 6 along with extra questions.

GEOGRAPHY

CHAPTER-1- Questions-Question 1 to Question 4 along with extra questions.

CHAPTER-2-Questions-Question 1 to Question 6 along with the assignment given below.

CLASS IX -ASSIGNMENT -CHAPTER- PHYSICAL FEATURES OF INDIA

1. Describe the main features of the Himalayas. Explain the division of Himalayas from north to south and west to east.
2. Define Duns. Give two Example of Duns.
3. State the Meaning of Doab and Punjab.
4. Write a note on Eastern Hills.
5. Give an account of Northern Plains of India.
6. Distinguish between Bhangar and Khadar.
7. Which region is known as Terai?
8. Explain the main features and divisions of Peninsular Plateau.
9. Define Riverine Island.
10. Give an account of the Indian Desert. Name the river that flows in the Indian Desert.
11. Define Barchans.
12. Define Coastal Plains. Compare the features of Western Coastal Plains and Eastern Coastal Plains.
13. Describe the main features of the eastern extension of the Central Highlands.
14. Distinguish between Western Ghats and Eastern Ghats.

	<p>15.Mention the name of the highest peak of Western Ghat and Eastern Ghat.</p> <p>16.Describe the Island Group of India.</p> <p>17.Where is India's only active Volcano found?</p> <p>18.Mention and Explain the major Physiographic Divisions of India.</p> <p>19.How does each physiographic region of India complement the other and makes the country richer in its natural resources.</p> <p>20. Locate and Label the following on the map of India:</p> <p>(a)Mountain Ranges: The Karakoram, The Zaskar, The Shivalik, The Aravali, The Vindhya, The Satpura, Western and Eastern Ghats</p> <p>(b)Mountain Peaks-K2, Kanchan Junga, Anai Mudi</p> <p>(c) Plateau – Deccan Plateau, Chota Nagpur Plateau, Malwa Plateau</p> <p>(d) Coastal Plains – Konkan, Malabar, Coromandel and Northern Circar</p> <p>ECONOMICS-CHAPTER-1 Questions-Question 1,2,3,4,5,6,8,10,11,13,14 along with extra questions.</p> <p>POLITICAL SCIENCE -CHAPTER-1 Questions-Questions 1 to Question 8 along with extra questions.</p>
--	---